

te weigeren niet prijs geeft, deze beschouwing gaarne.

Enkele aantekeningen kunnen daarbij niet achterwege blijven.

Uit de opmerking, dat Roland Holst een afdeling voor de monumentale schilderkunst heeft gesticht zou men kunnen afleiden, dat daar formeel alleen de schilderkunst werd beoefend. De meervoudsvorm werd gebruikt uit hoofde van de wetenschap, dat bij de oprichting ook andere technieken, dan die gemeenlijk onder schilderkunst worden begrepen, werden beoefend; ontwerpen en zelf uitvoeren van mozaïeken, gebrandschilderde ramen ontwerpen, inlegtechnieken e.d. en dat buiten de academie door leerlingen onder leiding opdrachten werden uitgevoerd in verscheiden technieken. — De vraag „heeft men niet meer aan daden dan aan theorieën” brengt het behandelde onderwerp tot mijn spijt op een meer persoonlijk terrein, waar de algemeene strekking van het Weerglas zich kennelijk van heeft onthouden.

Van daden gesproken: het oeuvre van een leider mag toch zeker, ook als vormend en aanvurend element voor de jongeren, in hooge mate van beteekenis worden geacht. En dan is het naar mijn inzicht geen vraag meer, bij de herinnering aan de eerste en tweede wand-schildering van Antoon der Kinderen in het Bossche Raadhuis en aan de ramen van Roland Holst, hoe men daar tegenover het oeuvre van den nieuwen directeur in de vorm-

gevende krachten van den tijd moet zien. Daarbij dient er aan te worden herinnerd, dat zoowel bij Der Kinderen als Roland Holst het geschreven woord en de leiding van het onderwijs denzelfden achtergrond hadden en door dezelfde overtuigingen werden gedragen waaruit de *daad* van het werk was geboren.

Het scheppende werk en de aard daarvan heeft in alle tijden het niveau, de gezindheid en het beginsel bepaald van iemands werkzaamheid in den ruimsten zin van het woord. In het algemeen zijn wij ten opzichte der dadenrijke generaties achter ons — tijdelijk naar wij hopen — iets gezakt. Er is wat meer specialisatie, wat meer verzamelkunde en popularisatie gekomen. Bloemlezingen van kunststijlen, bloemlezingen van proza en dichtkunst, doen overal opgeld. Er worden veel meer boedelbeschrijvingen van het verleden geleverd — ook op technisch-schilderkundig gebied — dan eenige jaren geleden, hetgeen met de vormgevende krachten van een tijd niets, doch met de technische analyse en verfijning alles heeft te maken. Dat zulks geen kenmerk van belangrijke creatieve kracht noch van een bezielende overtuiging is, dat was het waarover — ook ten aanzien der academie — het Weerglas zich heeft uitgesproken. Waarmede het goede in het tegenwoordige niet miskend doch naar zijn aard niet overschat is.

A. M. Hammacher